

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA

9.3.2026. - 13.3.2026.

ODJELJENJE ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 16.3.2026. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA **9.3.2026. - 13.3.2026.**

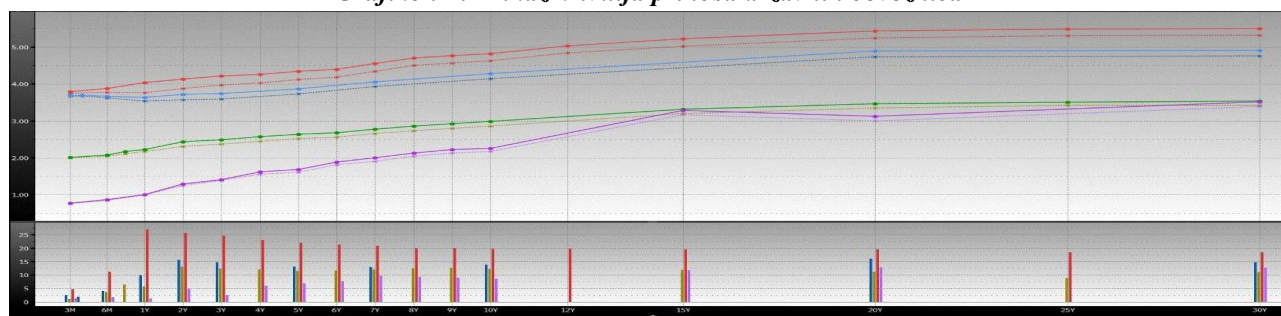
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	6.3.26	-	13.3.26		6.3.26	-	13.3.26		6.3.26	-	13.3.26		6.3.26	-	13.3.26	
2 godine	2,31	-	2,44	↗	3,56	-	3,72	↗	3,87	-	4,13	↗	1,25	-	1,30	↗
5 godina	2,52	-	2,64	↗	3,73	-	3,86	↗	4,12	-	4,34	↗	1,62	-	1,69	↗
10 godina	2,86	-	2,98	↗	4,14	-	4,28	↗	4,63	-	4,82	↗	2,17	-	2,26	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijeće	Prinosi			
	6.3.26	-	13.3.26	
3 mjeseca	2,026	-	2,048	↗
6 mjeseci	2,037	-	2,074	↗
1 godina	2,185	-	2,242	↗

Grafikon 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 13.3.2026. godine (pune linije) i 6.3.2026. godine (isprekidane linije).

EUROZONA

Prinosi evropskih državnih obveznica su zabilježili značajno povećanje duž cijele krive prinosa. Prinosi njemačkih obveznica su povećani između 11 i 14 baznih poena, francuskih između 15 i 17 baznih poena, dok su prinosi italijanskih obveznica zabilježili rast između 13 i 17 baznih poena.

Predsjednica ECB Lagarde je izjavila da će ECB osigurati da rat u Iranu ne proizvede inflatorne efekte, kao što je to bio slučaj 2022. godine kada je Rusija napala Ukrajinu. Navela je da se eurozona sada nalazi u boljoj situaciji i da ima veće kapacitete da apsorbuje eksterne šokove, te da ECB neće žuriti s odlukom o promjeni kamatnih stopa. Član UV Muller je izjavio da je vjerovatnoća povećanja kamatnih stopa u posljednje vrijeme zabilježila rast, ali je pozvao na oprez, naglašavajući potrebu da se procijeni da li su rastuće cijene energije prolazne prirode. Članovi UV ECB Simkus i Kocher su izrazili slična očekivanja, savjetujući protiv brzopletih odluka i zalažući se za smiren i oprezan pristup, dok je predsjednik Bundesbank Nagel istakao da će ECB reagovati ako rat s Iranom poveća inflaciju. Član UV ECB Kazimir je izjavio da rat na Bliskom istoku i njegov uticaj na inflaciju prisiljavaju ECB da poveća kamatne stope ranije nego što se očekivalo. Iako je ECB još uvijek u "dobrom stanju" i nema potrebe za djelovanjem na sastanku sljedeće sedmice, Kazimir je zabrinut da su sjećanja na inflatorni šok u regiji iz 2022. godine snizila prag za preduzeća da podignu cijene, a da potrošači zahtijevaju veće plate. Njegov kolega Kazaks je naglasio da bi ECB mogla djelovati ako inflatorna očekivanja ojačaju. Potpredsjednik ECB de Guindos je upozorio da uticaj rata zavisi od trajanja i intenziteta, pri čemu su rizici cijena usmjereni prema gore, a ekonomskog rasta prema dole.

Guverner Centralne banke Francuske Villeroy de Galhau očekuje da će inflacija u Francuskoj ostati niska na godišnjem nivou od oko 1,3%, uz mogućnost blagog porasta. Odbacio je strahove od stagflacije i podržao pristup "sačekajmo i vidjet ćemo".

Ekonomisti predviđaju da će ECB zadržati kamatne stope nepromijenjenim do 2027. godine, čak iako se prijetnje jačanja inflatornih pritisaka ponovo javljaju. Istraživanje Bloomberg-a provedeno od 6. do 11. marta je pokazalo da samo 7% ispitanika očekuje promjenu referentnih kamatnih stopa ECB do decembra, a manje od trećine očekuje barem jedno pooštavanje do kraja sljedeće godine. To ih dovodi u sukob s tržišnim učesnicima, koji predviđaju povećanje kamatnih stopa za 25 baznih poena do jula, dok vjerovatnoća za još jedno povećanje do kraja godine iznosi preko 60%.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Fabričke porudžbine (M/M) – Njemačka JAN	-4,3%	-11,1%	6,4%
2.	Industrijska proizvodnja (G/G) – Njemačka JAN	-0,8%	-1,2%	0,4%
3.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ MAR	-3,0	-3,1	4,2
4.	Stopa inflacije (G/G) F – Holandija FEB	-	2,3%	2,2%
5.	Industrijska proizvodnja (G/G) – Austrija JAN	-	0,3%	1,1%
6.	Stopa inflacije (G/G) F – Njemačka FEB	2,0%	2,0%	2,1%
7.	Maloprodaja (G/G) – Španija JAN	-	3,7%	4,7%
8.	Stopa inflacije (G/G) F – Francuska FEB	1,1%	1,1%	0,4%
9.	Stopa inflacije (G/G) F – Španija FEB	2,5%	2,5%	2,4%
10.	Industrijska proizvodnja (G/G) – EZ JAN	1,3%	-1,2%	2,2%

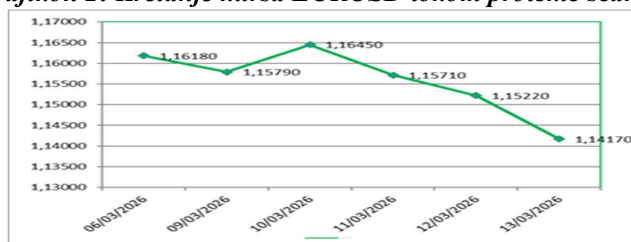
SAD

Prinosi američkih državnih obveznica su zabilježili značajno povećanje duž cijele krive prinosa. Iako se očekuje da će FED sljedeće sedmice zadržati referentnu kamatnu stopu na trenutnom nivou, energetski šok uzrokovan ratom na Bliskom istoku bi mogao produžiti stav zvaničnika o višim kamatnim stopama na duži period, čak i ako podaci prije sukoba pokazuju smanjenje inflacije. Članica FOMC-a Bowman je izjavila da će predstojeći prijedlozi za modernizaciju pravila i olakšica likvidnosti biti osmišljeni tako da podrže manji bilans stanja FED-a. Očekuje se da će se ovim naporima riješiti problem stigme i upotrebljivosti diskontnog prozora, bolje usklađujući nadzorna očekivanja, postojeće olakšice i upravljanje likvidnošću banaka sa smanjenjem bilansa stanja tokom vremena. Kevin Warsh, kandidat za predsjednika FED-a, traži podršku Senata usred kašnjenja povezanih s istragom Ministarstva pravde o aktuelnom predsjedniku Powellu. Senator Tillis je ponovio svoju namjeru da blokira nominaciju Warsha sve dok se istraga protiv predsjednika FED-a Powella ne završi. Njegov cilj nije usmjeren protiv Warsha, nego je zaštita nezavisnosti FED-a. FED planira predstaviti nove prijedloge za kapital američkih banaka kako bi uskladio kapitalne zahtjeve s rizicima, potaknuo kreditiranje i riješio nedostatke u prudencijalnim okvirima. Paket uključuje uklanjanje preklapanja i uvođenje standardizovanih pristupa za manje banke, što potencijalno smanjuje kapitalne zahtjeve za neke banke.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP (Q/Q) – godišnji nivo – prel. IV kvartal	1,4%	0,7%	4,4%
2.	Lična potrošnja – prel. IV kvartal	2,4%	2,0%	3,5%
3.	PCE deflator (G/G) JAN	2,9%	2,8%	2,9%
4.	Indeks ličnih prihoda JAN	0,5%	0,4%	0,3%
5.	Indeks ličnih rashoda JAN	0,3%	0,4%	0,4%
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 7. mar	215.000	213.000	214.000
7.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć 28. feb	1.849.000	1.850.000	1.871.000
8.	Stopa inflacije (G/G) FEB	2,4%	2,4%	2,4%
9.	Temeljna inflacija (G/G) FEB	2,5%	2,5%	2,5%
10.	Broj zahtjeva za hipotekarne kredite 6. mar	-	3,2%	11,0%
11.	JOLTS indeks – broj otvorenih radnih mjesta JAN	6.750.000	6.946.000	6.550.000

Grafikon 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio smanjenje s nivoa od 1,1618 na nivo od 1,1417.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi britanskih državnih obveznica su zabilježili značajno povećanje duž cijele krive prinosa usljed povećanih inflatornih očekivanja.

Većina analitičara na tržištu očekuje da će referentna kamatna stopa BoE ostati nepromijenjena tokom 2026. godine s obzirom na povećana inflatorna očekivanja usljed rata na Bliskom istoku. Smatraju da BoE neće biti u poziciji da poveća kamatne stope zbog slabog tržišta rada. Ekonomisti Goldman Sachsa su pomjerili svoju prognozu momenta sljedećeg smanjenja referentne kamatne stope BoE sa aprila na juli, navodeći kao razlog energetske šok koji je proizšao iz geopolitičkih dešavanja na Bliskom istoku. Anketa BoE provedena prije sukoba na Bliskom istoku je pokazala da su domaćinstva u Velikoj Britaniji u februaru očekivala smanjenje inflacije za sljedeću godinu na 3,2%, u odnosu na 3,5% koliko su očekivanja iznosila u novembru. Međutim, rat s Iranom i nagli rast cijena nafte iznad 100 USD po barelu bi mogli preokrenuti ovaj trend, što bi izazvalo zabrinutost zbog inflacije, posebno kada su u pitanju troškovi goriva i energije.

Britanski premijer Keir Starmer je upozorio na ekonomske rizike od sukoba na Bliskom istoku, koji je podigao cijene nafte iznad 100 USD po barelu i uzrokovao do sada pad indeksa FTSE 100 od preko 6%. Istakao je ograničenje cijena energije koje štiti domaćinstva do jula, ali je priznao da bi rastući troškovi nafte i inflacija mogli opteretiti ekonomiju. Starmer je naglasio praćenje rizika, međunarodnu saradnju i istraživanje daljnjih mjera za ublažavanje uticaja, istovremeno pozivajući na deeskalaciju sukoba tokom razgovora s američkim predsjednikom Trumpom. Ekonomisti predviđaju rast inflacije na skoro 5% ukoliko rast nafte i plina potraje određeni period, a što će najvjerovatnije zaustaviti proces smanjenja referentne kamatne stope i započeti ponovo proces restriktivne monetarne politike. Ministrica finansija Reeves upozorila je na inflacijski pritisak zbog rata s Iranom, dok je Privredna komora revidirala svoju prognozu inflacije na 2,7% za 2026. godinu i snizila očekivanja vezana za ekonomski rast na 1%.

Također je izjavila da poremećaji u Hormuškom moreuzu "svakako nisu dobri" za britansku ekonomiju, naglašavajući da bi brza deeskalacija najviše koristila ekonomskom rastu i inflaciji. Dodala je da je Velika Britanija spremna koordinirati oslobađanje strateških rezervi nafte s partnerima iz G7 kako bi stabilizovala cijene i snabdijevanje, istovremeno ističući smanjenu zavisnost Velike Britanije od plina u odnosu na 2022. godinu i poboljšani kapacitet za odgovor na šokove.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomske indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Industrijska proizvodnja	JAN	0,6%	0,4%	0,5%
2.	Proizvodnja prerađivačkog sektora	JAN	1,5%	1,3%	0,5%
3.	Saldo trgovinskog bilansa u mlrd. GBP	JAN	-3,90	3,92	-4,34

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR, pa je kurs EURGBP zabilježio smanjenje s nivoa od 0,86627 na nivo od 0,86320. GBP je deprecirala u odnosu na USD, pa je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,3413 na nivo od 1,3230.

JAPAN

Prinosi japanskih državnih obveznica su zabilježili povećanje duž cijele krive prinosa.

Tržišni učesnici su fokusirani na sjednicu MPC BoJ koja će se održati 19. marta. Guverner BoJ Ueda je izjavio da će kreatori monetarne politike donijeti odgovarajuću odluku, uz praćenje uticaja valutnih fluktuacija i uticaja geopolitičkih rizika.

Premijerka Takaichi se suočila s kritikom zbog špekulacija da je vršila pritisak na BoJ da uspori povećanje kamatnih stopa. Sukob na Bliskom istoku komplikuje odluke o kamatnim stopama, jer nagli rast cijena nafte povećava inflacijski pritisak na japansku ekonomiju koja zavisi od goriva. Premijerka je potvrdila pacifistički stav zemlje, izjavivši da Japan neće rasporediti snage u Hormuški moreuz tokom sukoba između SAD-a, Izraela i Irana, ali da bi mogao pomoći u čišćenju mina nakon sukoba ako bude direktno ugrožen.

Japan će od 16. marta osloboditi 80 miliona barela nafte iz rezervi kako bi ublažio poremećaje uzrokovane ratom na Bliskom istoku, stabilizovao cijene i obuzdao inflaciju, a istovremeno će se koordinirati s kolektivnim oslobađanjem 400 miliona barela od strane IEA.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	BDP IV kvartal	1,0%	1,3%	-2,6%
2.	Indeks proizvođačkih cijena FEB	2,2%	2,0%	2,3%
3.	Porudžbine mašinskih alata FEB	-	24,2%	25,3%
4.	Monetarni agregat M2 FEB	-	1,7%	1,6%
5.	Monetarni agregat M3 FEB	-	1,2%	1,0%
6.	Vodeći indeks indikatora poslovnog ciklusa JAN	113,0	112,4	110,3
7.	Saldo tekućeg računa u mlrd. JPY JAN	930,0	941,6	728,8

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio smanjenje s nivoa od 183,29 na nivo od 182,36. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio povećanje s nivoa od 157,78 na nivo od 159,73.

NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju tržišta u ponedjeljak je iznosila 90,90 USD (78,24 EUR).

Na početku sedmice cijena je zabilježila rast za preko 4%, dok je tokom trgovanja dostizala vrijednost od 120 USD po barelu. Ipak, nakon izjava predsjednika Trumpa da će rat s Iranom biti brzo završen došlo je do korekcije cijene. Predsjednik Trump planira ukinuti sankcije na naftu i naložiti američkoj mornarici da prati tankere kroz Hormuški moreuz.

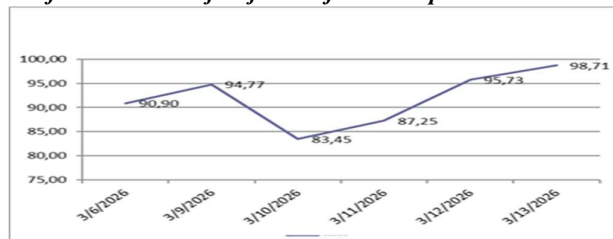
Tokom trgovanja u utorak je cijena ovog energenta smanjena za skoro 12% nakon što je predsjednik Trump nagovijestio da bi se rat u Iranu mogao završiti "vrlo brzo", iako sukob i dalje remeti globalna tržišta. Međunarodna agencija za energetiku (IEA) je predložila najveće oslobađanje naftnih rezervi u svojoj historiji kako bi snizila cijene sirove nafte. Oslobađanje bi premašilo 182 miliona barela nafte koje su zemlje članice IEA plasirale na tržište u dva navrata 2022. godine.

U srijedu je zabilježeno povećanje cijene uprkos vijestima da je IEA pristala da u ponudu stavi do 400 miliona barela hitnih rezervi nafte, a što je, kao što je već rečeno, najveća akcija ove grupacije ikada.

U četvrtak je cijena nafte nastavila bilježiti rast zbog dešavanja na Bliskom istoku. IEA je smanjila svoju prognozu rasta globalne potražnje za naftom za 2026. godinu za oko 25%.

Na kraju sedmice je cijena nafte zabilježila rast, treći dan zaredom, nakon američkih napada na glavni iranski izvozni centar. SAD su izdale drugo izuzeće za kupovinu ruske nafte kako bi stabilizovale cijene. Evropske zemlje, uključujući Francusku i Italiju, pregovaraju s Iranom kako bi osigurale siguran prolaz, dok je brodski promet kroz Hormuz značajno usporen. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela nafte je iznosila 98,71 USD (86,46 EUR), što predstavlja rast od 8,59% na sedmičnom nivou.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 5.171,74 USD (4.451,49 EUR).

U ponedjeljak je cijena zlata smanjena uprkos eskalaciji tenzija uzrokovanih ratom u Iranu. Iako se zlato smatra sigurnim utočištem u doba krize, cijena je smanjena najviše zbog precepcije da bi povećana inflatorna očekivanja mogla primorati FED da odustane od smanjenja referentne kamatne stope.

U utorak je tokom trgovanja došlo do rasta cijene usljed deprecijacije USD. Kina je, šesnaesti mjesec zaredom, povećala svoje rezerve zlata s ukupnim držanjem od 74,2 miliona unci.

U srijedu je zabilježeno smanjenje cijene na nivo od oko 5.160 USD po unci jer su trgovci uravnotežili rizike rata na Bliskom istoku sa viješću da je IEA pozvala na stavljanje u promet rekordnih 400 miliona barela rezervi nafte. Guverner Centralne banke Poljske je izjavio da namjerava vratiti u državu veliki dio od 570 tona zlata koje se fizički nalazi u trezorima u New Yorku, Londonu i sl., dok je predsjednik Nawrocki predstavio finansiranje nabavki za odbranu putem Centralne banke, a ne putem programa EU SAFE, a što su koraci ka finansijskom suverenitetu Poljske od EU.

U četvrtak se cijena zlata dodatno smanjila pod uticajem aprecijacije USD. Na kraju sedmice je cijena zlata smanjena nakon objave podataka vezanih za američku ekonomiju.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 5.019,49 USD (4.396,51 EUR), što predstavlja pad od 2,94% na sedmičnom nivou.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

